

FÆNGSELS- BETJENTE CHIKANERES PÅ NETTET

Internettet har både lyse og mørke sider. I de sorteste krinkelkroge bliver kollegaer hængt ud med både navn og telefonnummer. Den slags kan være svære at slette igen, lyder det fra advokater.

Af Andreas Graae

Mange fængselsbetjente har oplevet at få skældsord, trusler og i nogle tilfælde knyttnæveslag sendt efter sig i fritiden. Det slog en undersøgelse blandt Fængselsforbundets medlemmer fast i efteråret.

Men som om det ikke var nok, bliver kollegaer også chikaneret på internettet. Senest er fem betjente fra Statsfængslet Renbæk blevet hængt ud på hjemmesiden *Det Sorte Register* af en indsat – med navn, titel, tjenestested og telefonnummer ledsaget af en række grove og udokumenterede beskyldninger om alt fra 'vold' og 'inhabilitet' til 'ulovlige afgørelser'.

De fem kollegaer ønsker ikke at kommentere sagen, mens den kører. Men i Fængselsforbundet kan forbundskasserer Ina Rasmussen sætte sig ind i den frustration, som betjentene må føle. Hun er tovholder for forbundets arbejdsmiljøindsats.

"De her betjente må opleve en dyb magtesløshed over at blive beskyldt for noget, som de ikke har nogen mulighed for at forsvare sig

ODSHERRED KOMMUNE TOG KAMPEN OP OG VANDT

Fængselsbetjente er langt fra den eneste faggruppe, som er blevet hængt ud på nettet. Politibetjente, socialrådgivere, læger, politikere, lærere, journalister, dommere og mange andre fagpersoner har været udsat for lignende chikaner.

I sommeren 2013 anlagde Odsherred Kommune for eksempel injuriersag mod ejeren af hjemmesiden *Det Sorte Register*, Ole Eli Christensen, for at have hængt to politikere og tre socialrådgivere ud med navn og billede.

På hjemmesiden blev de beskyldt for blandt andet psykisk terror, pligtforsømmelse, kidnapning af nyfødt barn, ulovlig medicinering, personforfølgelse og overtrædelse af diverse love.

Sagen har nu været for retten i Holbæk, som har idømt ophavsmanden 20 dagbøder på hver 100 kroner eller 20 dages fængsel. Desuden skal han betale 100.000 kroner i erstatning til hver af de fem forurettede samt sagens omkostninger. Sidst men ikke mindst skal han fjerne navneoplysningerne fra hjemmesiden.

imod. Det er nok noget af det værste at opleve som fængselsbetjent," siger hun.

Hun er bekymret for, hvilke konsekvenser det kan få for arbejdsmiljøet, hvis fængselsbetjente også skal frygte at blive chikaneret i cyperspace.

"Et sted langt inde i enhver fængselsbetjent bor der nok en frygt for, at ens arbejde en dag vil få konsekvenser for ens privatliv. Vi ved jo alle sammen, at det ikke er et ufarligt job. Men når risikoen for vold og trusler rækker ud over tjenesten og ind i privatlivet – eller ud på nettet – så bliver presset for stort," siger hun.

ADVOKAT: NAVNE KAN FJERNES, MEN DET KOSTER

Forbundskassereren håber derfor på, at Kriminalforsorgen vil træde i karakter og hjælpe sine medarbejdere med at få både anklager og navne slettet.

Fængselsforbundets advokat, Stine Gry Johannessen, som kører sagen for betjentene, peger dog på, at det – selvom de bliver juridisk rensset – kan være vanskeligt at få slettet navne og beskyldninger helt fra nettet.

"Enten skal sidens ejer selv fjerne dem, eller også må man forsøge at få lukket siden. Problemet er bare, at den er hostet i Tyskland og Canada, så man skal have fat i advokater fra disse lande, og det koster et par hundrede tusinde kroner," siger hun – men tilføjer: "Det skulle man måske ikke synes, var så meget for en statslig arbejdsplads, hvis den virkelig ville tage hånd om sine medarbejdere."

PERSONDATAEKSPERT: NETTET ER EN GRÅZONE

Det er imidlertid ikke helt let for myndigheder og domstole at stoppe chikaner på nettet. Det bekræfter ph.d. og persondataekspert Charlotte Bagger Tranberg fra advokatfirmaet Bech-Bruun.

"Det er lidt af en gråzone, når man skal vurdere, hvad der er ytringsfrihed, og hvad der er personlige krænkelse på internettet. Tidligere ytrede borgerne sig jo primært gennem avisene, hvor man er underlagt medieansvarsloven. Men det filter er der ikke længere, nu hvor man frit kan ytre sig mange steder på internettet," siger hun.

De senere års opblomstring af sociale medieplatforme har ikke gjort problemet enklere, understreger hun: "De sociale medier giver mulighed for at komme ud til en meget bredere kreds, end det tidligere har været muligt. Og der er samtidig en tendens til, at man ytrer sig meget hårdt. Derfor ser vi, at folk bliver hængt ud, langt mere end før internettet og de sociale medier blev udbredt."

DEL AF EN STØRRE SAMFUNDSTENDENS

Jakob Linæa Jensen, der er lektor i medievidenskab ved Aarhus Universitet, har talt med ansatte i mange brancher, som ligeledes har oplevet at blive svinet til på nettet. Han ser det som en bredere tendens i samfundet, at grænserne for, hvad man kan sige til hinanden, rykker sig i disse år.

"Der er en voksende tendens til, at nettet bruges til alt: Til at være venner med hinanden, til at udveksle informationer, men også til at lufte utilfredshed og skælde ud. Det er en del af en udvikling, hvor alt skal være gennemsigtigt og offentligt. Desværre er der nogen, som bruger nettet som skraldespand og synes, de kan skrive hvad som helst. Det er typisk personer, som ikke kan få taletid andre steder – undertrykte som vil have afløb. Det er nettet på godt og ondt," siger han.

Medieforskeren understreger dog, at det er vigtigt, at også de undertrykte kan komme til udtryk og reflektere over, hvad de ser som uretfærdigheder. Men det skal ske i en ordentlig tone.

"Fængselsbetjente arbejder i et klima, som er meget betændt, og med personer med store personlige problemer. Men personlige problemer kan aldrig blive en undskyldning for at svine andre mennesker til. Derfor er det vigtigt at vi tager debatten om, hvordan vi taler til hinanden i det offentlige rum," siger Jakob Linæa Jensen.

LEDELSE SER MED ALVOR PÅ NETCHIKANER

At internetchikaner er en tendens, der ser ud til at være kommet for at blive, bekræfter personalechef i Kriminalforsorgen, Marianne Fæster Nielsen.

"Alle rettigheder kan misbruges, også ytringsfriheden. Det er ikke sjovt at se sig selv blive hængt ud i det offentlige rum – blot fordi man gør sit arbejde. Det er meget nemt at hænge folk ud i cyberspace eller på hjemmesider, og desværre ser det ud til at tendensen er kommet for at blive," siger hun.

Derfor er det ifølge personalechefen også vigtigt, at Kriminalforsorgens ledelse tager de ansattes bekymringer og frustrationer alvorligt: "Når der er situationer med konkrete beskyldninger mod vores ansatte, er det vigtigt, at vi har en dialog om, hvordan der kan og skal ageres. Først og fremmest bør den ansatte kontakte sin lokale ledelse og også gerne tillidsrepræsentanten for at få støtte og råd."

Hun fremhæver desuden, at Kriminalforsorgen har nul-tolerance over for strafbare overgreb mod ansatte. Det betyder, at der bør ske politianmeldelse, hvis der er formodning om et strafbart forhold, som forfølges af det offentlige. Men hun erkender samtidig, at chikane på internettet og beskyldninger mod offentligt ansatte, som ikke indebærer strafbare forhold, er vanskeligere at imødegå.

"Hver enkelt sag må håndteres konkret mellem den ansatte, ledelsen og gerne med inddragelse af tillidsrepræsentanten. Vi følger med i hvordan andre organisationer håndterer disse sager. Der har mig bekendt kun været et enkelt tilfælde – som ikke er helt sammenligneligt med det, vi kender – hvor der er faldet dom i en straffesag om *Det Sorte Register*, efter at en kommune har anmeldt en række forhold. I andre sager har man valgt, at den bedste håndtering er, at der ikke reageres aktivt mod internetskribenten," siger Marianne Fæster Nielsen.

” Desværre er der nogen, som bruger nettet som skraldespand og synes, de kan skrive hvad som helst,” siger lektor i medievidenskab Jakob Linæa Jensen

